

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ
Київська державна академія декоративно-прикладного мистецтва і дизайну
імені Михайла Бойчука

Факультет _____ ДПМ _____
(назва факультету)
Кафедра монументального і станкового живопису _____
(назва кафедри)

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з науково-педагогічної
діяльності _____
І.В. Петрова
(підпис) (ініціали, прізвище)
« 1 » вересня 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

_____ ОК. 07 _____ «ЖИВОПИС СПЕЦІАЛЬНИЙ»
(шифр і назва навчальної дисципліни)
рівень вищої освіти _____ (магістерський)
(перший (бакалаврський)/другий (магістерський))
галузь знань _____ 02 Культура і мистецтво
(шифр і назва)
освітня програма _____ ДПМ
(назва)
спеціальність _____ 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація
(шифр і назва)
(назва)
тип дисципліни _____ обов'язкова
(обов'язкова/за вибором)
мова викладання _____ українська
(українська/англійська)

ПОГОДЖЕНО

Керівник групи забезпечення освітньо-
професійної програми (для акредитованих ОПП та
акредитованих спеціальностей)

АБО

Керівник проектної групи (для ліцензованих
ОПП та ОДП, набір на які здійснюється вперше)

_____ В.В.Хижинський
(підпис) (ініціали, прізвище)

РЕКОМЕНДОВАНО

Протокол засідання кафедри
монументального і станкового
живопису _____
(назва кафедри)

31 . 08 2023 № 1

Завідувач кафедри _____
Ф. М. Гуменюк
(підпис, ініціали, прізвище)

Робоча програма навчальної дисципліни «Живопис спеціальний» для здобувачів вищої освіти за освітнім ступенем Магістр за спеціальністю « 023 ОМДМР ». КДАДПМД ім. М. Бойчука. 31.08.2023 – 18 с.

Розробник(и): Недошовенко Т. Ф., доцент кафедри монументального і станкового живопису. Голембовська Л. С., старший викладач кафедри монументального і станкового живопису, Гуменюк Ф.М., професор кафедри.

Робочу програму перевірено

Декан факультету А. В. Дяченко
(підпис) (ініціали, прізвище)
31.08.2023

Робоча програма розглянута та схвалена на засіданні науково-методичної ради факультету ДПМ
(назва факультету)

Протокол засідання НМР факультету 31.08.2023 № 1

Голова НМР факультету Р. І. Терновський
(підпис) (ініціали, прізвище)

1 Опис навчальної дисципліни «Живопис спеціальний»

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань <u>02 Культура і мистецтво</u> – (шифр і назва)	Обов'язкова	
	Спеціальність (освітня програма): <u>023 ОМДМР</u> (шифр і назва)	Рік підготовки:	
		__ 1 __ -й	__ -й
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ - _____ (назва)	__ ОПП Декоративно-прикладне мистецтво (назва)	Семестр	
Загальна кількість годин – <u>90</u>		__ 1 -й	__ -й
		Лекції	
		__ - __ год.	__ год.
		Практичні, семінарські	
		__ 30 __ год.	__ год.
		Самостійна робота	
		__ 60 __ год.	__ год.
		Індивідуальні завдання: __ - __ год.	
		Вид контролю: Поточний, підсумковий	
		Форма контролю: Екзаменаційний перегляд	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – <u>2</u> самостійної роботи студента – <u>4</u>	Освітній рівень: <u>магістерський</u> (перший (бакалаврський)/другий (магістерський))		

2. Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Живопис спеціальний» є формування у студентів відповідно до освітньо-професійної програми таких компетентностей:

ЗК 1. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 2. Вміння виявляти, ставити та розв'язувати проблеми.

ЗК 6. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо. Додатково для освітньо-наукових програм.

Спеціальні результати навчання, для формування яких використовується навчальна дисципліна:

СК 1. Здатність переосмислювати базові знання, демонструвати розвинену творчу уяву, використовувати власну образноасоціативну мову при створенні художнього образу.

СК 2. Здатність трактувати формотворчі мистецькі засоби як відображення історичних, соціокультурних, економічних і технологічних етапів розвитку суспільства.

СК 7. Володіння теоретичними і методичними засадами навчання та інтегрованими підходами до фахової підготовки художників образотворчого і декоративного мистецтва та реставраторів творів мистецтва, планування власної науковопедагогічної діяльності. Додатково для освітньо-професійних програм.

СК 9. Здатність створювати затребуваний на художньому ринку суспільно значущий продукт образотворчого та/або декоративного мистецтва. Додатково для освітньо-наукових програм.

Програмні результати навчання, для формування яких використовується навчальна дисципліна:

РН 2. Інтерпретувати та застосовувати семантичні, іконологічні, іконографічні, формально-образні і формально-стилістичні чинники образотворення.

РН 3. Володіти інноваційними методами та технологіями роботи у відповідних матеріалах (за спеціалізаціями).

РН 4. Представляти формотворчі мистецькі засоби як відображення історичних, соціокультурних, економічних і технологічних етапів розвитку суспільства.

РН 8. Визначати мету, завдання та етапи мистецької, реставраційної, дослідницької та освітньої діяльності, сприяти оптимальним соціально-психологічним умовам для якісного виконання роботи.

РН 10. Застосовувати у мистецькій та дослідницькій діяльності знання естетичних проблем образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації, основних принципів розвитку сучасного візуального мистецтва.

РН 12. Представляти результати діяльності у науковому та професійному середовищі в Україні та у міжнародному професійному середовищі.

РН 15. Планувати професійну діяльність у сфері образотворчого і декоративного мистецтва, реставрації відповідно до потреб і запитів суспільства та ринку.

3. Передумови для вивчення дисципліни «Живопис спеціальний»

№ з/п	Навчальні дисципліни, вивчені раніше
1.	Рисунок
2.	Кольорознавство
3.	Живопис
4.	Композиція
5.	Історія мистецтва
6.	Пластанатомія

4. Очікувані результати навчання

Внаслідок вивчення модуля навчальної дисципліни студент повинен бути здатним продемонструвати такі **результати навчання**

1 семестр магістр

Знати:

- термінологію, категорії, принципи, проблематику світового живопису;
- історію просторових і пластичних мистецтв у контексті розвитку світової культури;
- сучасний досвід та тенденції розвитку живопису та монументального мистецтва в контексті світової культури;
- історично-теоретичні витоки сучасного мистецького концептуалізму;
- особисті творчі позиції провідних майстрів постмодерністської світової та вітчизняної культури;
- історію формування і розвитку різних напрямків та течій у світовому мистецтві.

вміти:

- вміння компоувати (розміщувати) зображення на площині паперу, полотна, картону;
- виконувати академічний рисунок під живопис;
- виявляти основні пропорції;

- конструктивний характер і пластичний взаємозв'язок між частинами та цілим (деталлями та великою формою) ;
- вірно передавати тональні та кольорові співвідношення у завданні;
- визначення кольорової гами, теплих і холодних кольорових домінант;
- виразно зображувати за допомогою тонових і кольорових відношень форму зображуваного об'єкту в просторі;
- володіння матеріалом (олією, аквареллю, гуашшю, акрилом, темперою).

5 Програма навчальної дисципліни

«Живопис спеціальний»

5.1 Тематичний план навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		л	п	інд.	с.р.		л	п	інд.	с.р.
1	2	3	4	6	7	8	9	10	12	13
Семестр __ I __										
Тема 1. Живопис костюмованої фігури людини в обраній стилістиці. Використання різних напрямків живопису майстрів світового мистецтва. Чоловіча або жіноча модель. Матеріали виконання завдання – акварель на папері; олія, темпера, акрил на полотні або картоні .	30		10		20					
Тема 2. Оголена фігура людини в складному повороті. Живопис оголеної фігури людини в складному повороті. Обов'язковим є грамотне композиційне вирішення і використання знань з пластичної анатомії. Пластична побудова фігури кольором і тоном. Матеріали виконання	30		10		20					

завдання – акварель на папері; олія, темпера, акрил на полотні або картоні .										
Тема 3. Одягнена чоловіча або жіноча фігура в контражурі. Виконати живопис постановки враховуючи особливості силуету фігури людини. Правильна побудова і ліплення форми фігури натурника та складок вбрання при контрастному освітленні. Матеріали виконання завдання – акварель на папері; олія, темпера, акрил на полотні або картоні .	30		10		20					
Усього годин	90		30		60					
Вид контролю: екзаменаційний перегляд										

5.4 Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
Семестр __ I __			
1	Живопис костюмованої фігури людини в обраній стилістиці.	10	
2	Оголена фігура людини в складному повороті.	10	
3	Одягненої чоловіча або жіноча фігура в контражурі.	10	
Усього годин за __ II __ семестр		30	

5.5 Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин		Вид контролю
		ДФН	ЗФН	
Семестр _ I				
1	Копія роботи визначного майстра. Фігуратив.	20		
2	Весняний пейзаж з архітектурними вставками.	20		
3	Декоративна інтерпретація академічної постановки з живопису.	20		
Усього годин за __ II __ семестр		60		

6 Засоби діагностики результатів навчання та методи їх демонстрування

Під час викладання курсу використовуються наступні засоби діагностики результатів навчання, зокрема, методи їх демонстрування:

екзаменаційні перегляди

7 Форми поточного та підсумкового контролю

Форми контролю	Максимальна кількість балів	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Перевірка виконання практичних завдань	10 x 3 бали = 30 балів	
Перевірка виконання самостійної роботи	10 x 3 бали = 30 балів	
Екзаменаційний перегляд	40 балів	
Всього	100	

8 Критерії оцінювання результатів навчання

Для самостійної роботи, модульного контролю, семестрового контролю ідентичні критерії оцінювання результатів навчання

№ з/П	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для екзамену, ККЗ	Критерії оцінювання завдань з живопису
1	90 – 100	A	«5» відмінно	<p>1. Грамотна композиція твору, вміння компоувати (розміщувати) зображення на площині паперу, полотна, картону.</p> <p>2. Досконалий академічний рисунок під живопис, вміння виявляти основні пропорції, конструктивний характер і пластичний взаємозв'язок між частинами та цілим (деталлями та великою формою).</p> <p>3. Відчуття гармонії твору, визначення кольорової гами.</p> <p>4. Визначення великих кольорових відношень твору, вміння вірно передавати тональні та кольорові співвідношення у завданні.</p> <p>5. Визначення теплих і холодних кольорових домінант.</p> <p>6. Відчуття найбільшого контрасту в творі.</p> <p>7. Виразне ліплення за</p>

				<p>допомогою тонових і кольорових відношень форми в просторі.</p> <p>8. Відчуття цілності освітлення в середовищі.</p> <p>9. Узагальнення твору, вміння підпорядковувати другорядні деталі головному.</p> <p>10. Технічна досконалість виконання завдання, вміння володіти матеріалом (олією, аквареллю, гуашшю, темперою).</p> <p>11. Наявність художнього смаку та енергетика твору, позитивне естетичне враження.</p>
2	82-89	В	«4» добре	<p>1. Достатньо грамотна композиція твору, вміння komponувати (розміщувати) зображення на площині паперу, полотна, картону.</p> <p>2. Достатньо досконалий академічний рисунок під живопис, вміння виявляти основні пропорції, конструктивний характер і пластичний взаємозв'язок між частинами та цілим (деталлями та великою формою).</p> <p>3. Достатнє відчуття гармонії твору, визначення кольорової гами.</p> <p>4. Визначення великих кольорових відношень твору, вміння вірно передавати тональні та кольорові співвідношення у завданні.</p> <p>5. Визначення теплих і холодних кольорових доміант.</p> <p>6. Достатнє відчуття найбільшого контрасту в творі.</p> <p>7. Ліплення за допомогою тонових і кольорових відношень форми в просторі.</p> <p>8. Узагальнення твору, вміння підпорядковувати другорядні деталі головному.</p> <p>9. Технічна досконалість виконання завдання, вміння володіти матеріалом (олією, аквареллю, гуашшю, темперою).</p> <p>10. Достатній художній смак та енергетика твору.</p>
3	74-81	С	«4-» добре	<p>1. Достатньо грамотна</p>

				<p>композиція твору, вміння komponувати (розміщувати) зображення на площині паперу, полотна, картону.</p> <p>2. Хороший академічний рисунок під живопис. вміння виявляти основні пропорції, конструктивний характер і пластичний взаємозв'язок між частинами та цілим (деталлями та великою формою).</p> <p>3. Достатнє відчуття гармонії твору, визначення кольорової гами.</p> <p>4. Визначення великих кольорових відношень твору, вміння вірно передавати тональні та кольорові співвідношення у завданні</p> <p>5. Визначення теплих і холодних кольорових доміант.</p> <p>6. Достатнє відчуття найбільшого контрасту в творі.</p> <p>7. Ліплення форми за допомогою тонових і кольорових відношень.</p> <p>8. Узагальнення твору, вміння підпорядковувати другорядні деталі головному.</p> <p>9. Достатня технічна досконалість виконання завдання, вміння володіти матеріалом (олією, аквареллю, гуашшю, темперою).</p>
4	64-73	D	«3» задовільно	<p>1. Задовільна композиція твору, вміння komponувати (розміщувати) зображення на площині паперу, полотна, картону.</p> <p>2. Задовільний академічний рисунок під живопис. вміння виявляти основні пропорції, конструктивний характер і пластичний взаємозв'язок між частинами та цілим (деталлями та великою формою).</p> <p>3. Відчуття гармонії твору, визначення кольорової гами.</p> <p>4. Задовільне визначення великих кольорових відношень твору, вміння вірно передавати</p>

				<p>тональні та кольорові співвідношення у завданні</p> <p>5.Задовільне відчуття найбільшого контрасту в творі.</p> <p>6.Задовільне вміння передавати матеріальність зображуваного.</p> <p>7. Задовільне вміння ліпити форму за допомогою тонових і кольорових відношень..</p> <p>8.Задовільна технічна досконалість виконання завдання, вміння володіти матеріалом (олією, аквареллю, гуашшю, темперою).</p> <p>9.Задовільне узагальнення твору.</p>
5	60-63	Е	«3-» задовільно	<p>1. Задовільна композиція твору,вміння компоувати (розміщувати) зображення на площині паперу,полотна,картону.</p> <p>2. Задовільний академічний рисунок під живопис, вміння виявляти основні пропорції, конструктивний характер і пластичний взаємозв'язок між частинами та цілим (деталлями та великою формою).</p> <p>3..Задовільне визначення великих кольорових відношень твору, вміння вірно передавати тональні та кольорові співвідношення у завданні</p> <p>4.Задовільне .вміння передавати матеріальність зображуваного.</p> <p>5. Задовільне ліплення форми за допомогою тонових і кольорових відношень.</p> <p>6.Задовільна технічна досконалість виконання завдання.</p>
6	35-59	FX	«2» незадовільно з можливістю повторного складання	<p>1.Неграмотна композиція твору,невміння компоувати (розміщувати) зображення на площині паперу,полотна,картону.</p> <p>2.Незадовільний академічний рисунок під живопис, невміння виявляти основні пропорції, конструктивний характер і пластичний взаємозв'язок між частинами та цілим</p>

				(деталлями та великою формою). 3.Незадовільне визначення великих кольорових відношень твору. 4.Недосконале технічне виконання завдання.
7	35-59	F	«2-» незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Завдання не виконане.

8.1 Розподіл балів, які отримують студенти

Розподіл балів за 100-бальною шкалою	
Поточний контроль (ПК)	
Форми поточного та екзаменаційного контролю дисципліни	Максимальні бали за виконані завдання
Модуль 1	
<i>Поточне тестування</i>	30
<i>Тема № 1</i>	10
<i>Тема № 2</i>	10
<i>Тема № 3</i>	10
Модуль 2	
<i>Самостійна робота</i>	30
<i>Тема № 1</i>	10
<i>Тема № 2</i>	10
<i>Тема № 3</i>	10
Екзаменаційний контроль – не більше 40 балів	
Разом за дисципліну	<i>100</i>

8.2 Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	

82-89	B	добре	зараховано
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

9 Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна «Живопис спеціальний»

1. Акварельні фарби, гуаш, олійні фарби, акрил, темпера. Папір для живопису. Полотно на підрамнику, картон для живопису. Пензлі, олівці, мастихіни, палітри.
2. Мольберти, стільці, куби під палітру, планшети для наклеювання паперу, столи для постановки натюрмортів, подіуми для постановок натури. Драперії для постановок, реквізит для постановок.
3. Методичний фонд кафедри монументального і станкового живопису.

10 Рекомендовані джерела інформації

10.1 Основна література

1. Барчаї Ене. Анатомія для художників / Єне Барчаї – Будапешт.: Корвіна – 1986 – 344 с.
2. Галчанський С. Д. Живопис пейзажу / С. Д. Галчанський. – К. : КДІДПМД ім. М. Бойчука. – 2010. – 124 с.
3. Голембовська Л.С. Декоративна інтерпретація академічних завдань з живопису / Л.С. Голембовська. – К. : Кафедра – 2014. – 120 с.
4. Копайгоренко В.В. Проблеми сучасного сакрального мистецтва / В.В. Копайгоренко – К. : Образотворче мистецтво, № 2. НСХУ. – 2013. – 98 -99
5. Лубенський В. Портрет: від академії до творчості / В.Лубенський – К. : Кафедра. – 2017. – 176 с.
6. Недошовенко Т. Ф. Композиція у живопису як навчальна дисципліна системи художньої освіти в історичному контексті./ Недошовенко Т. Ф.– Культура і сучасність: альманах.– К.: 2018. Міленіум,– №1.С. 181– 187.

7. Недошовенко Т. Ф. Проблема типового як відображення життєвої правди в жанрах портрету, пейзажу, станкової картини./ Недошовенко Т. Ф. Мистецтвознавчі записки: зб. наук. праць. 2020. Вип. 37. С. 38–44.
8. Омельченко П. Наука про малярські фарби, матеріяли та техніки / П. Омельченко. – Л.: Львів – 1996. – 180 с
9. Полтавець-Гуйда О. В. Формальне композиційне рішення, як основа твору образотворчого мистецтва / О.В. Полтавець-Гуйда– Х. : Вісник ХДАДМ, № 3. – 2013. – С. 134 -138
10. Фельдман В. А. Мистецтво акварельного живопису / В. А. Фельдман. – К. : Мистецтво. 1967. – 48 с.

10.2 Допоміжна література

1. Андрієвський В. Л. РОЗМАЙ НЕЗАЛЕЖНОЇ УКРАЇНИ. ХУДОЖНИКИ КИЄВА. Українське образотворче мистецтво 1911 – 2011 років / В. Л. Андрієвський – К.: Криниця. - 2012. – 618 с.
2. Гомперц Вілл. Що це взагалі таке? 150 років сучасного мистецтва в одній пілюлі / Вілл Гомперц – К.: ArtHuss – 2017. – 488 с.
3. Селівачев М.Р. Лексикон української орнаментики / М. Р. Селівачев – К.: редакція вісника АНТ. – 2005. – 400 с.
4. МИСТЕЦЬКИЙ ОЛІМП. Міжнародна програма – К.: Українська конфедерація журналістів – 2015. – 720 с.
5. Франсіз Р. Бритійське мистецтво 20-го ст. 60 творів у колекції Бритійської ради / Р. Франсіз. – Л. : Бритійська рада. – 2002. – 112 с.
6. Чегусова З. Декоративне мистецтво України кінця 20 сторіччя. 200 імен / З. Чегусова. – К. : ЗАТ “Атлант ЮемС”. – 2002. – 512 с.
7. Gleizes. A. Kubismus / A. Gleizes. – В. : Corvina Kiado. – 1984. – 12 с.
8. Karginov L. Rodschenko / L. Karginov. – В. : Corvina Kiado. – 1979 р. – С. 268
9. Zsadova L. Tatlin / L. Zsadova. – В. : Corvina Kiado. – 1978. – 534 с
- 10.. Lissitzky Kuppers S. El Lissitzky / S. Lissitzky Kuppers. – D. : Veb Verlag der Kunst. – 1976 . – 412 с.

10.3 Інформаційні ресурси

1. Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського НАН України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.etnolog.org.ua> – Назва з екрану.
2. Інститут народознавства НАН України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ethnology.lviv.ua>. – Назва з екрану.
3. Інститут проблем сучасного мистецтва [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.mari.kiev.ua/> – Назва з екрану.

4. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua>. – Назва з екрану
5. Національна парламентська бібліотека України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nplu.kiev.ua>. – Назва з екрану.

Л И С Т
узгодження робочої навчальної програми
 з дисципліни «Живопис спеціальний»,
(назва навчальної дисципліни)

складеної відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістрів за напрямом/спеціальністю 02 «Культура і мистецтво», 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація».

Розробленої
 Професором Гуменюком Ф.М., доцентом Недошовенко Т.Ф, ст. викладачем
 Голембовською Л.С.

	Прізвище, ім'я, по батькові завідувача	Підпис	Дата та № протоколу засідання кафедри
Кафедра, за якою закріплена дисципліна – Монументального і станкового живопису	Гуменюк Ф.М.		31.08.23 протокол №1
Випускова кафедра – Художньої кераміки, дерева, скульптури і металу	Хижинський В.В.		31.08.23 протокол №1

Додаток В

Зміни та доповнення до робочої програми навчальної дисципліни

*Наприклад, внесено зміни до переліку основної літератури
 Наприклад, змінено кількість годин на практичні заняття*

№ з/п	Зміст внесених змін (доповнень)	Дата та номер протоколу засідання кафедри	Примітки
1	Внесено зміни до переліку основної літератури		
2	Змінено кількість годин на практичні заняття		